



REPUBLIKA SLOVENIJA  
DRŽAVNI SVET

Številka: 110-01/14-7/  
Ljubljana, 19. 3. 2013

Državni svet Republike Slovenije je na 16. seji 19. 3. 2014, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14), obravnaval vprašanje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide glede urejanja problematike neizplačanih plač delavcem za opravljeno delo v primerih, ko nad delodajalcem zaradi različnih razlogov nista uvedena ne stečajni postopek ne postopek prisilne poravnave oz. delodajalec ni izbrisan iz sodnega registra, ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ter predlaga Vladi Republike Slovenije, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide se glasi:

Ali Vlada, glede na še vedno aktualen problem plačilne nediscipline na trgu dela, pripravlja spremembe delovnopravne, insolvenčne, davčne in kazenskopravne zakonodaje, ki bodo pripomogle k zmanjšanju plačilne nediscipline delodajalcev oziroma ki bodo omogočile večjo stopnjo zaščite delavcem, ki jim insolvenčni delodajalci plač ne izplačujejo redno?

Obrazložitev:

Državni svet je na 42. seji 7. 12. 2011 sprejel besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Javnem jamstvenem in preživninskem skladu (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) ter ga poslal Državnemu zboru v obravnavo in sprejem. Predlagane spremembe in dopolnitve predloga zakona so se nanašale na vzpostavitev pravice do nadomestila neizplačanih plač delavcem, zaposlenim pri insolventnih delodajalcih, ki jim zaradi slabega gospodarskega položaja niso izplačali treh zaporednih minimalnih plač. To nadomestilo naj bi na podlagi tožbe delavca zoper delodajalca za izplačilo treh zaporedno neizplačanih plač izplačal Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sklad), ki bi s plačilom vstopil v položaj delavca kot tožnika v postopku pred sodiščem. Tako Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot tudi Državni zbor sta sprejela sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

S predlogom zakona je Državni svet opozoril na nevzdržno situacijo delavcev, ki se zaradi plačilne nesposobnosti podjetja, kjer so zaposleni in neustrezne področne systemske zakonodaje znajdejo v položaju, ko mesece ne prejmejo plačila za opravljeno delo. Delavci tako ne morejo uveljavljati pravic iz socialnih zavarovanj oziroma socialnih transferjev, tj. denarnega nadomestila ali denarne socialne pomoči, ker so še vedno zaposlene osebe. Pogoj za pridobitev teh pravic je namreč vpis v evidence registrirano brezposelnih oseb. Ti delavci prav tako niso upravičeni do denarnega nadomestila niti v primeru, če se sami prijavijo v evidence brezposelnih oseb na podlagi sporazumne odpovedi delovnega razmerja. Tudi institut izredne odpovedi po 111. členu Zakona o delovnih razmerjih, ki določa, da delavec lahko izredno odpove pogodbo o zaposlitvi, če mu delodajalec vsaj dva meseca ni izplačeval plače oziroma mu je izplačeval bistveno zmanjšano plačo, ne predstavlja ustrezne rešitve. Tem delavcem v primerjavi z delavci, katerim preneha delovno razmerje v stečajnem postopku, iz naslova odpravnine in neizplačanih plač po določbah Zakona o javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu ne pripada nadomestilo. Odpravnina, ki delavcu pripada na podlagi izredne odpovedi, tudi ni prednostna terjatev v stečajnem postopku, še posebej če se stečajni postopek začne štiri mesece po dnevu, ko je delavec podal izredno odpoved. Tudi ostali instituti t.j. delovna inšpekcija, izvršba na podlagi verodostojne listine (v primeru, da ima delavec plačilne liste, na katerih so neizplačane terjatve), vložitev tožbe na delovno sodišče in vložitev vloge za začetek stečaja, delavcem ne zagotavljajo učinkovitega pravnega sredstva za pridobitev neizplačanih plač. V praksi se tako kaže, da aktualna zakonodaja ne omogoča učinkovite zaščite delavcev.

S strani nekdanjega ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreja Vizjaka je bilo mnogokrat slišati obljube, da bo Vlada pripravila celovite in systemske rešitve, ki bodo rešile kompleksen problem neizplačevanja plač. Državni svet meni, da problem plačilne nediscipline terja celovite spremembe zakonodaje in iz tega razloga naslavlja na Vlado vprašanje, ali je aktualna Vlada seznanjena s situacijo na trgu dela glede plačilne nediscipline in ali Vlada pripravlja spremembe na delovnopravnem, insolventnem, davčnem in kazenskoprnem področju, ki bodo preprečile zlorabe delavcev.

\* \* \*

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da vprašanje preuči in v skladu s četrtnim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14) nanj v roku 30 dni odgovori.

Mitja Bervar  
predsednik